

stav věci, kterého se obě ustanovení týkají, ale i účel obou předpisů se zřejmě shodují, nelze opětnou dražbu odložit ani podle vlád. nař. č. 77/1936 Sb. z. a n.

Čís. 16413.

I. Kampeličky (raiffeisenky) ve smyslu § 8 č. 3 vlád. vyhl. č. 59/1933 a vlád. nař. č. 238/1935 Sb. z. a n. jsou úvěrní společenstva s neomezeným ručením členů, jestliže a) jejich působnost jest omezena na menší obvod (na jednu nebo více sousedních, ve stanovách vyjmenovaných místních obcí), b) závodní podíl nečiní nyní více než 500 Kč (dříve do 31. prosince 1935 50 Kč), c) závodní podíly se neúročí vůbec anebo se neúročí výše než úsporné vklady, d) přebytky se přidělují rezervnímu fondu (spolkové jistině), na kterém členům nenáleží podíl, e) poskytování zápůjček jest omezeno na vlastní členy a úrokové sazby zápůjček, počítaje v to vedlejší poplatky (režijní příspěvky a pod.), činí nejvýš o 1½% více než úroková sazba úsporných vkladů.

II. Za dlouhodobou zápůjčku (úvěr) ve smyslu § 4, odst. 2, vlád. nař. č. 238/1935 Sb. z. a n. jest pokládati každou zápůjčku (anuitní i jinou), jež byla uzavřena buď na dobu alespoň 10 let, anebo lze-li z hospodářského důvodu, pro který ji dlužník uzavřel, neb z jiných skutečností souditi, že jde o zápůjčku dlouhodobou; výminka předčasné výpovědi nezbavuje dlouhodobou zápůjčku povahy dlouhodobosti.

II. Zvýšení sazby o ½% jest dovoleno u všech ústavů lidového peněžnictví, pokud jsou nuceny užívatí peněz vypůjčených od peněžních ústavů aspoň v míře 25% vkladů u nich uložených.

(Rozh. ze dne 21. října 1937, R II 365/37.)

Exekuční soud rozvrhuje přebytky výtěžků vnucené správy, přikázal přistouplému vymáhajícímu věřiteli Spořitelnímu a záložnímu spolku, filiálce v T. (Towarzystwu oszczędności i zaliczek, fil. v T.), zbytek rozvrhované podstaty 2.858 Kč 35 h mimo jiné i na přehlášenou pohledávku s 7¼% úroky z jistiny 90.552 Kč od 6. prosince 1934 do 31. prosince 1935 — 7.003 Kč s 6¼% úroky od 1. ledna 1936 do 31. října 1936 — 860 Kč a manipulační výlohy 47 Kč s jinými vedlejšími závazky, a uvedl v otázce, o níž tu jde, v d ů v o d e c h: V otázce výše úrokové míry poukazuje soud na to, že podle vlád. nař. č. 59/1933 Sb. z. a n. jest Towarzystwo oszczędności i zaliczek oprávněno požadovati za dobu od 1. května 1933 do 31. prosince 1935 7¼% běžný úrok a mimo to o ½% vyšší úrok z prodlení, ježto jde o krátkodobý úvěr hypotekární, poskytnutý záložnou, která nemá povahu raiffeisenky. Bylo proto odpor vymáhající věřitelky Č. banky, filiálky v Č. T., zamítnouti jako neodůvodněný. Rekursní soud na rekurs vymáhající věřitelky Č. banky, fil. v Č. T., přikázal zbytek přebytků výtěžků mimo jiné jen pro 5¾% úroky ode dne 6. prosince 1934 do 31. prosince 1935 —

5.553 Kč 85 h, 5% úroky ode dne 1. ledna 1936 do 31. října 1936 — 3.852 Kč 04 h, 1/2% úroky z prodlení od 6. prosince 1934 do 31. října 1936 — 44 Kč 12 h. D ů v o d y: Stěžovatelka právem brojí proti 7 1/4% úrokům za dobu od 6. prosince 1934 do 31. prosince 1935 a 6 1/4% úrokům od 1. ledna 1936 do 31. října 1936. Towarzystwo oszczędności i zaliczek jest úvěrní společenstvo ve smyslu § 2, odst. 1, písm. b) zák. č. 239/1924 Sb. z. a n. a patří jako společenstvo s neomezeným ručením do skupiny kampeliček (raiffeisenek) ve smyslu § 8 č. 3 vlád. nař. č. 59/1933 Sb. z. a n. Může tudíž požadovati podle tabely 12 D 5 3/4% úroky. Tvrdí-li prvý soud, že jde o krátkodobou zápůjčku, nemá to opory ve spisech, neboť z dlužního úpisu ze dne 9. října 1929 jest patrné, že jde o dlouhodobou zápůjčku, ježto byla uzavřena na dobu aspoň 10 let. Od 1. ledna 1936 může Towarzystwo oszczędności i zaliczek požadovati ve smyslu vlád. nař. ze dne 21. prosince 1935, č. 238 Sb. z. a n. dle tabely 7 D/1 toliko 5% úroky. Bylo proto snížiti úrok za dobu od 6. prosince 1934 do 31. prosince 1935 na 5 3/4% a za dobu od 1. ledna 1936 do 31. října 1936 na 5%. K manipulačním výlohám částkou 47 Kč nelze přihlížeti, poněvadž z přihlášek nelze seznati, o jaké výlohy jde, a zda byly nutné. Ježto Towarzystwo oszczędności i zaliczek jest společenstvem s neomezeným ručením a nutno jej zařaditi ve smyslu § 9 č. 3 vlád. nař. č. 59/1933 Sb. z. a n. do skupiny kampeliček, bylo přihlížeti k sazbě dle tabely 12 D/1 a dle vlád. nař. č. 238/1935 Sb. z. a n. k sazbě dle tabely 7 D/1, neboť nejde o ostatní ústavy lidového peněžnictví dle tabely 12 D 3. Bylo proto rekursu vyhověti a uznati, jak se stalo (rozh. nejvyššího soudu ze dne 15. října 1936, R I 757/36, č. 15496 Sb. n. s.).

Nejvyšší soud na dovolací rekurs jmenovaného přistouplého vymáhajícího věřitele uložil rekursnímu soudu nové rozhodnutí o rekursu Č. banky, fil. v Č. T.

D ů v o d y :

Dovolacím rekurssem jest napadáno rozhodnutí rekursního soudu, pokud snížil úroky účtované stěžovatelkou, přiznal jí na úrocích z prodlení nižší částku a nepřiznal jí účtovanou částku na manipulačních výlohách.

Co do výše úroků je především řešiti otázku, zda je stěžovatelka kampeličkou, či zda patří do skupiny ostatních ústavů lidového peněžnictví ve smyslu vládní vyhlášky č. 59/1933 a vládního nařízení č. 238/1935 Sb. z. a n. Rekursní soud usuzuje, že stěžovatelka je družstvo úvěrní ve smyslu § 2, odst. 1, b) zák. č. 239/1924 Sb. z. a n. a že patří jako družstvo s neomezeným ručením do skupiny kampeliček (raiffeisenek) ve smyslu § 8 č. 3 vládní vyhlášky č. 59/1933 Sb. z. a n. Právem dovozuje stěžovatelka, že tím není vystižen pojem řečených peněžních ústavů. Poněvadž jde o úroky za dobu od 6. prosince 1934 do 31. října 1936, jest posuzovati stěžovatelčin nárok co do výše úroků do 31. prosince 1935 podle vládní vyhlášky č. 59/1933 Sb. z. a n. a

od 1. ledna 1936 podle vládního nařízení č. 238/1935 Sb. z. a n. Podle § 8 č. 3 řečené vládní vyhlášky jest rozuměti výrazem »kampeličky« (raiffeisenky) úvěrní společenstva (družstva) ve smyslu § 2, odst. 1, písm. b) zák. č. 239/1924 Sb. z. a n. (ve znění čl. XIV zák. č. 54/1932 Sb. z. a n.), vyhovují-li zároveň podmínkám zákona č. 91/1899 ř. z. V § 2, odst. 2, č. 2 vládní nař. č. 238/1935 Sb. z. a n. jest uvedena změna tohoto zákona, provedená § 10 vládní nař. č. 169/1933 Sb. z. a n., kterou byla změněna výše závodního podílu takovýchto společenstev a zrušen zákaz vystavovati směnky. Musí tedy jíti o úvěrní společenstva s neomezeným ručením členů, jejichž působnost jest omezena na menší obvod (na jednu neb více sousedních ve stanovách vyjmenovaných místních obcí), u nichž závodní podíl nečiní nyní více než 500 Kč (dříve 50 Kč), a závodní podíly se neúročí vůbec anebo se neúročí výše než úsporné vklady, u nichž se přebytky přidělují rezervnímu fondu (spolkové jistině), na němž členům podíl nenáleží, u nichž poskytování zápůjček jest omezeno na vlastní členy a úrokové sazby zápůjček, počítaje v to vedlejší poplatky (režijní příspěvky a pod.), činí nejvýš o 1½ % více než úroková sazba úsporných vkladů. Pro dobu do 31. prosince 1935 měla býti výše závodního podílu jen do 50 Kč a bylo vyloučeno půjčování na směnky. Těmito náležitostmi se rekursní soud nezabýval, ač si dal předložit stěžovatelčiny stanovy, z nichž mohl zjistiti, že úkolem společenstva jest mimo jiné [§ 2 č. 1 a)] poskytovat členům zápůjčky a úvěry různého druhu, z nichž tedy zápůjčky na směnky nejsou vyloučeny, závodní podíl byl 100 Kč (§ 3, odst. 5, stanov), což bylo u kampeliček po této stránce do 31. prosince 1935 vyloučeno, že rozhodování o užití čistého zisku jest vyhrazeno valnému shromáždění, z něhož může zúrokovati členské podíly a zbytek teprve se přiděluje spolkové jistině. Již z toho je zřejmé, že stěžovatelka nevyhovuje podmínkám § 8 č. 3 vládní vyhlášky č. 59/1933 Sb. z. a n. a § 2, odst. 2, č. 2 vládního nařízení č. 238/1935 Sb. z. a n., aniž jest potřebí ještě se zabývati rozsahem její působnosti. Není tedy stěžovatelka kampeličkou ve smyslu řečených ustanovení a neměla býti výše úroků, na které měla nárok, přiznána podle č. 1 tab. 12 resp. 7, nýbrž podle č. 3 resp. 5.

Co do otázky, zda jde o dlouhodobou zápůjčku poskytnutou dlužníkům, jest rozhodující dlužní úpis z 9. října 1929, podle něhož se povinní zavázali spláceti jistinu v měsíčních splátkách po 500 Kč. Podle § 4, odst. 2, vládní nař. č. 238/1935 Sb. z. a n. jest pokládati za dlouhodobou zápůjčku (úvěr) každou zápůjčku (anuitní a jinou), byla-li uzavřena na dobu aspoň 10 let, anebo lze-li z hospodářského důvodu, pro který ji dlužník uzavřel, neb z jiných skutečností souditi, že jde o zápůjčku dlouhodobou; výminka předčasné výpovědi nezbavuje dlouhodobou zápůjčku povahy dlouhodobosti. Tento pojem dlouhodobé zápůjčky byl převzat z výkladu Ústředního smírčího orgánu k vládní vyhlášce č. 59/1933 Sb. z. a n. a jest ho proto užití i na úroky splatné před 1. lednem 1936. Podle ujednaného splácení zápůjčky poskytnuté dlužníkům měla býti jistina splacena v době delší 10 let, je

proto zápůjčku pokládati za dlouhodobou. Stěžovatelčino tvrzení, že za dlouhodobou zápůjčku jest pokládati jen hypoteku splatnou v anuitách rozdělených na nejméně 20 let, není správné. Avšak má-li býti výše úroková omezena podle oddílu A uvedených tabulek, jest potřebí, aby šlo o dlouhodobé hypoteční zápůjčky v z á k o n n é j i s t o t ě, aneb jakékoli jiné státní zárukou zajištěné. Po té stránce nebylo vůbec nic probráno a zjištěno, a není proto možné o tom rozhodnouti.

Stejně nebylo probráno, zda přísluší stěžovatelce podle tabulky 12 vlád. vyhlášky č. 59/1933 Sb. z. a n. resp. podle § 7, odst. 2, vlád. nař. č. 238/1935 Sb. z. a n. zvýšení sazby o $\frac{1}{2}$ %. Toto zvýšení jest přípustné u všech ústavů lidového peněžnictví, dokud jsou nuceny užívatí peněz vypůjčených od peněžních ústavů aspoň v míře 25% vkladů u nich uložených. Bude tedy probrati a zjisti, jsou-li u stěžovatelky tyto podmínky.

Pro snížení $\frac{1}{2}$ % úroků z prodlení za dobu od 6. prosince 1934 do 31. října 1936 z 860 Kč na 44 Kč 12 h neuvádí rekursní soud žádné důvody, a nelze proto jeho rozhodnutí po této stránce přezkoušeti.

Částku 47 Kč přihlásila stěžovatelka jako manipulační výlohy. Správně dovozuje rekursní soud, že jest to přihláška neurčitá, což jest zvláště důležité, když v sazbách stanovených v tabulce 7 vlád. nař. č. 238/1935 Sb. z. a n. jsou zahrnuty veškeré poplatky, náhrady a odměny až na ty, které výslovně uvádí § 8, odst. 1 a 5, řeč. nař., k nimž ony výlohy nenáleží. Z těchto důvodů bylo usneseno, jak shora uvedeno.

Čís. 16414.

Zbaviti manželského otce n a v ž d y otcovské moci nad dětmi (§ 177 obč. zák.) lze jen tehdy, zanedbával-li otec ú m y s l n ě zcela jejich výživu a výchovu.

Jestliže se otec nestará po dlouhou dobu o výchovu dětí ani nepřispívá na jejich výživu, lze podle okolností jednotlivého případu zbavití otce moci otcovské n e u r č i t o u dobu, je-li to v zájmu dětí.

(Rozh. ze dne 22. října 1937, R I 1051/37.)

Manželský otec nezletilého Josefa E., žijící odloučeně od své rozvedené manželky, se nestaral po mnoho let o jmenovaného syna ani nepřispíval ničím na jeho výživu a výchovu, ačkoli jeho majetkové a výdělečné poměry mu neznemožňovaly tak učiniti. Také svého syna ani nenavštěvoval, ani jinak si ho nevšímal, ač ho na ulici potkával. Matka Josefa E. proto navrhla, aby byl zbaven moci otcovské. O p a t r o v n i c k ý s o u d zbavil podle § 177 obč. zák. Jindřicha E. moci otcovské nad jeho manželským synem Josefem E., a to navždy. R e k u r s n í s o u d zamítl návrh v podstatě proto, že pouze z toho, že otec neposkytuje dítěti příspěvky na jeho výživu, nelze usuzovati na